

ไตรสรณาคมน์

พระราชสุทธินิพนธ์

D036

โดยพยัญชนะ คำ ๆ นี้แยกได้เป็น ๓ บท คือ ไตร + สรณะ + คมนะ (หรือ อาคมนะ สำหรับภาษาไทย แปลว่า การถึงสรณะ ๓ อย่าง คำว่า อาคมนะ แปลว่า ถึงทั่ว หรือจะแปลว่า มาถึงความก็อย่างเดียวกัน)

โดยอรรถ คือความหมายนั้น หมายความว่า การถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ว่าเป็นสรณะของตน คำว่าสรณะ แปลว่า ที่ระลึกถึง หมายความว่า เป็นที่จดวงใจทั้งในยามปกติและยามมีอันตราย ท่านเอา ความหมายกันโดยทั่วไปว่าเป็นที่พึ่ง

โดยประวัติ การถึงสรณะ ๓ อย่างนี้ มีขึ้นเมื่อมีพระอรหันตสาวกเกิดขึ้น แล้วในศาสนานี้ ก่อนหน้าที่มีสรณะแต่เพียง ๒ คือ พระพุทธกับพระธรรม แต่ช่วงเวลา อันไม่นาน ก็เกิดพระอรหันตสาวกขึ้นในศาสนา หลังจากการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพียง ๒-๓ เดือน ในครั้งแรกๆ การถึงสรณะนี้ เป็นการถึงของบุคคลผู้ เลื่อมใสแล้วประกาศการถึงของตนออกมาเอง หาใช่เป็นการขอแล้วให้โดยไม่รู้ ความหมาย หรือสักว่าเป็นพิธีไม่เลย แม้การบวชของภิกษุพระองค์ก็ได้ทรงให้รับ สรณะทั้ง ๓ นี้ เพราะเป็นสิ่งที่เขาถึงแล้วด้วยตนเอง แล้วจึงมาขอบวช พระองค์ทรง ประทานการยินยอมให้บวชด้วยคำว่า มาเป็นภิกษุประพฤติพรหมจรรย์ ทำที่สุด แห่งทุกโดยชอบเถิด.